C/2026/3734

13.7.2026

Objava zahtevka za registracijo imena v skladu s členom 15(4) Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta

(C/2026/3734)

V treh mesecih od datuma te objave lahko organi države članice ali tretje države oziroma fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem ali prebivališčem v tretji državi vložijo ugovor pri Komisiji v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]).

ENOTNI DOKUMENT

Označbe porekla in geografske označbe kmetijskih proizvodov

„Sulinka“

EU št.: PDO-SK-03399 – 10.1.2025

1. **Ime**

„Sulinka“

2. **Vrsta geografske označbe**

ZOP ☒ ZGO ☐

3. **Država, ki ji pripada opredeljeno geografsko območje**

Slovaška

4. **Opis kmetijskega proizvoda**

4.1 *Razvrstitev kmetijskega proizvoda po tarifni številki in oznaki kombinirane nomenklature iz člena 6(1) Uredbe (EU) 2024/1143*

22 – PIJAČE, ALKOHOLNE TEKOČINE IN KIS

2201 – Vode, vključno naravne ali umetne mineralne vode in sodavice, ki ne vsebujejo dodanega sladkorja ali drugih sladil ali arom; led in sneg

2201 10 – Mineralne vode in sodavice

4.2 *Opis kmetijskega proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

„Sulinka“ je alkalna voda z natrijevim karbonatom ter visoko vsebnostjo magnezija in litija. Je naravna, hladna, hipotonična in alkalna mineralna voda z natrijevim bikarbonatom. Vsebuje do 4 g/l naravnega ogljikovega dioksida, ki je prisoten kot prosti ogljikov dioksid, raztopljen v vodi.

Skupna mineralizacija: 5 869 mg/l

kationi	**v mg/l:**
Na^{+}	800,4
Mg^{2+}	263,2
Ca^{2+}	240,8
Li^{+}	1,991

([1]) Uredba (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012 (UL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

anioni	**v mg/l:**
HCO_3^-	4 394,7
Cl^-	53,0
NO_3^-	< 0,5
NO_2^-	< 0,01

Možno je odstopanje od navedenih vrednosti (največ ±15 %) glede na talne in podnebne razmere.

4.3 *Odstopanja glede izvora krme (samo za proizvode živalskega izvora z zaščiteno označbo porekla) in omejitve izvora surovin (samo za predelane proizvode z zaščiteno geografsko označbo)*

Mineralna voda izvira na opredeljenem geografskem območju.

4.4 *Posebne faze proizvodnje, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju*

Mineralna voda se iz globin zemlje črpa skozi eksploatacijsko vrtino MS-1 Johanus, ki je bila v ta namen izvrtana do globine 107,5 m. Arteška voda izvira iz eocenskega peščenjaka v flišnem pasu. Mineralna voda je nasičena z ogljikovim dioksidom, in sicer z naravnim ogljikovim dioksidom iz izvira pod zemljo.

Danes se mineralna voda pridobiva iz navedene eksploatacijske vrtine. Nato se po cevovodu za mineralno vodo dovaja v polnilnico, s čimer se upoštevajo vsi higienski pogoji in ohranijo vsi blagodejni učinki mineralne vode „Sulinka“.

4.5 *Posebna pravila za pakiranje, rezanje, ribanje itn. kmetijskega proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

Mineralna voda se polni v higiensko neoporečno prodajno embalažo po tehnološkem postopku, ki izključuje vsakršno onesnaženje s tujimi elementi ali snovmi ter s katerim se vzpostavi zaprt krog med mestom dovoda vode in mestom, kjer se polni za prodajo.

4.6 *Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

—

5. Jedrnata opredelitev geografskega območja

Opredeljeno geografsko območje obsega severna pobočja masiva Sliboň, ki ga sestavljata formaciji Čergov in Strihovce enote Krynica. Meja opredeljenega območja se začne na levem robu ceste Malý Lipník–Sulín in nato poteka po cesti 250 m v severozahodni smeri. Od tam se nadaljuje do razvodnice in poteka vzporedno s potokom (na razdalji približno 200 m od njega) do kote na nadmorski višini 687,5 m. Nato se nadaljuje v jugovzhodni smeri do kote Sliboň (na nadmorski višini 789 m), kjer zavije v severovzhodni smeri proti koti na nadmorski višini 681,5 m. Vzhodna meja poteka proti severu do točke, kjer neimenovani potok teče skozi prepust pod cesto Malý Lipník–Sulín. Od tam sledi levemu robu ceste do točke s koordinatama Y –293995,73, X –1166723,77.

6. Povezava z geografskim območjem

Vzročna povezava temelji na talnih in podnebnih razmerah na opredeljenem geografskem območju.

Posebnosti geografskega območja

Regija Severný Spiš in Pieniny je bogata z mineralnimi izviri. Njihova raznolikost in številčnost na opredeljenem geografskem območju sta posledica njegove posebej raznolike geološke zgradbe.

Po mineraloški in petrografski sestavi kamninskega okolja je osnovni proces, pri katerem se oblikuje kemična sestava naravne vode, raztapljanje karbonatov, sadre ali anhidrita v kombinaciji s postopki ionske izmenjave. Značilnosti vode glede na Palmerjevo klasifikacijo za razvrščanje voda na podlagi njihove kemične sestave kažejo, da se njena kemična sestava oblikuje v dolomitu in plasti iz keuperja nariva Krížna. Večje koncentracije stroncija so posledica stika vode s sadro iz keuperja, v katerem je stroncij prisoten v obliki celestina.

Mineralna voda „Sulinka“ izvira v občini Sulín na nadmorski višini 416,439 m. Na površje privre iz magurskega fliša v gorovju Čergov tik ob reki Poprad, na njenem levem bregu, pod visoko, z gozdom poraslo goro Sliboň.

Območje mineralnih izvirov leži na flišnih magurskih kamninah v obliki eocenskega glinavca in peščenjaka. Mineralna voda priteka na površje skozi vzdolžno razpoko, ki poteka v smeri jugozahod–severovzhod in se v regiji Malý Sulín seka s prečno tektonsko linijo v smeri sever–jug.

Sulínska brázda je razmeroma nizko ležeče flišno višavje s hidrogeološkimi razmerami, ugodnimi za nastanek mineralnih vod. Okoliška območja ležijo višje in imajo podobno geološko zgradbo, toda drugačne hidrološke razmere. Ker višavje Sulínska brázda leži na manjši nadmorski višini, voda dlje ostane pod zemljo in absorbira več mineralov.

Posebnosti proizvoda

„Sulinka“ je med mineralne vode uvrščena zaradi visoke vsebnosti mineralnih snovi, saj skupna mineralizacija znaša med 5 100 mg/l in 7 600 mg/l. Vsebnost mineralnih snovi v običajnih namiznih vodah je manj kot 500 mg/l, v rahlo mineraliziranih vodah pa do 1 500 mg/l. „Sulinka“ je mineralna voda z naravno vsebnostjo ogljikovega dioksida, kar pomeni, da ogljikov dioksid prihaja neposredno iz izvira. Za razliko od drugih mineralnih vod, pri katerih se v vodo uvaja ogljikov dioksid za živila, je naravni ogljikov dioksid že ob prvem stiku z jezikom nežnejši in ne draži sluznice grla. Je alkalna. Večina običajnih mineralnih vod ne vsebuje tako visoke vsebnosti hidrogenkarbonatov in litija.

Vzročna povezava

Opredeljeno geografsko območje leži na severovzhodnem delu Slovaške, blizu reke Poprad, obdajata pa ga gorovji Čergov in Ľubovnianska Vrchovina. Območje je znano po kraških in ognjeniških kamninah, ki so bogate z minerali. Deževnica pronica skozi plasti kamnin in se na dolgi podzemni poti (več desetletij ali celo stoletij) obogati z minerali. Zaradi apnenčastih in dolomitskih kamnin je v mineralni vodi „Sulinka“ visoka vsebnost hidrogenkarbonatov. Med filtracijo se iz podtalja sproščata magnezij in kalcij, zaradi preteklih ognjeniških procesov v regiji pa sta prisotna tudi litij in natrij.

Prisotna so tudi naravna nahajališča ogljikovega dioksida, s katerim se voda naravno nasiči.

Območje ima zmerno hladno podnebje, ki upočasnjuje izhlapevanje vode in ohranja visoko kakovost izvirov. Bližina gorskih območij in gozdov varuje izvire pred onesnaženjem, reka Poprad pa vpliva na sistem podzemnih voda in kroženje mineralov. Zgodovinski geotermalni vplivi so prispevali k visoki mineralizaciji vode. Zaradi teh razmer je mineralna voda „Sulinka“ izjemno bogata z mineralnimi snovmi in alkalna.

Mineralna voda „Sulinka“ že več kot 170 let priteka na površje iz izvira Koruna, ki leži v občini Sulín v okraju Stará Ľubovňa na vzhodu Slovaške. Že takrat se je izvažala v Avstro-Ogrsko, Transilvanijo, Dalmacijo, ZDA in Kanado.

Stekleničiti se je začela leta 1836. Polnila se je v posebne steklenice, imenovane *hlavy* (glave), ki so jih izdelovali v steklarni v kraju Malý Lipník, od leta 1891 pa tudi v občini Veľký Sulín.

Pri stekleničenju vode je sodelovalo pet skupin delavcev. Prva skupina je steklenice prala v reki Poprad, druga jih je nosila do izvira, kjer sta jih dva delavca polnila z mineralno vodo. Tretja skupina jih je zamašila, četrta zapečatila s smolo, zadnja skupina pa je nanje namestila etikete. Z mineralno vodo napolnjene in zapečatene steklenice so bile za prevoz zložene v lesene zaboje. Vsak ponedeljek in petek so mineralno vodo iz Sulína z vozovi vozili v Prešov, kjer se je skladiščila na železniški postaji. Od 1. januarja do sredine septembra 1872 je bilo v Prešov prepeljanih 20 260 zabojev sulínske mineralne vode. Za vsak zaboj je bilo treba odšteti štiri goldinarje in petdeset krajcarjev. V tem obdobju so lastniki izvira – sinovi baronice Kornélie Paločaj – prejeli 91 170 goldinarjev. Po odbitku vseh stroškov je njihov neto dobiček znašal 50 000 goldinarjev. Izvir v Sulínu je bil zato dober vir dohodka za družino Paločaj. V 19. stoletju so vsako leto napolnili 500 000 steklenic te mineralne vode.

Pred drugo svetovno vojno je bil mineralni izvir v Sulínu v lasti Gejze Alapija Salamóna. Kljub neustreznemu cestnemu dostopu in veliki izbiri drugih mineralnih vod je bilo poslovanje dobičkonosno.

Izvir se uporablja še danes, naravna mineralna voda pa se stekleniči v najčistejši obliki, brez konzervansov ali dodanih snovi. Dodatno potrditev kakovosti mineralne vode pomenita vpis imena „Sulinka“ v register označb porekla in geografskih označb proizvodov, ki ga vodi slovaški urad za industrijsko lastnino, ter znak kakovosti, ki ji ga je podelilo slovaško ministrstvo za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Sklic na objavo specifikacije proizvoda

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/SULINKA.pdf